

Галат Владислав Ігорович

*аспірант кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В ІНФОРМАЦІЙНО-ІНТЕНСИВНУ ЕПОХУ

В ХХІ столітті набуває досить стрімкого поширення та розвитку мережа інтернет, якщо десять років тому, не було представлення, що через інтернет можна буде купити та продати майже все, то на даний момент це виступає буденною справою. Такий розвиток в багато, чому полегшив життя людей, наприклад купівля продуктів, речей та оплата послуг, але потрібно пам'ятати, що при будь якій дії в мережі інтернет, відбуваються збір та обробка персональних даних провайдером, і хоч провайдери зобов'язані не передавати, ваші персональні данні третім особам, не можна бути впевненими на всі 100%, що цього не відбудеться або, що не відбудеться витік персональних даних, без відома провайдера. Оскільки данні зберігаються не в закритому просторі, а іноді для оброблення замовлення провайдер власноруч передає персональні данні третім особам, для обрамки замовлення, персональні данні такі як ПІБ, номери телефона, адреси та інші данні, можуть опинитись у будь кого, а тотальний контроль за зберіганням даних майже не можливо, оскільки з ростом потреб, зростає і сама соціальна мережа інтернет. Люди без будь яких підозр передають свої персональні данні незнайомим людям. Саме в зв'язку з цим виникла потреба у розробленню законодавства та системи захисту персональних даних. Самим загальним це є контроль із сторони держави, наприклад держави чітко відслідковують заклики до будь-яких проявів насилля, створення загрози національній безпеці та чинному правопорядку, порушення прав інтелектуальної власності, авторського права. Також певні обмеження можуть встановити власники або розпорядники інтернет ресурсів, оскільки вони мають права на володіння або використання послуг. В

останньому разі провайдери мають зобов'язання поінформувати споживачів інтернет-ресурсу про встановлені обмеження щодо контенту.

Законодавство про захист персональних даних, наприклад Загальний регламент захисту даних Європейського Союзу, регулюють аспекти персоналізації в Інтернеті. Однак в еру стрімкого розвитку інформаційних технологій законодавець не поспіває за прийняттям нових норм регламентуючих захист персональних даних тому ми досліджуємо захист даних у ширшому контексті виходячи з основних прав тісно пов'язаних з конфіденційністю.

Якщо право на приватність розглядати разом з іншими європейськими основними правами, які захищають потоки інформації та комунікацій, а саме, конфіденційність комунікацій; право на отримання інформації; і свободи вираження поглядів та думок ці права дотримуються, щоб забезпечити те, що називається «сферою особистої інформації» для кожної людини. Це поняття підкреслює, як втручання в конфіденційність впливає на інші основні права. Сфера персональної інформації ґрунтується на європейському прецедентному праві і, таким чином, не є лише науковою справою. Суть сфери персональної інформації полягає в контролі, але в іншому сенсі, ніж просто контроль, гарантований законом про захист даних. Сфера особистої інформації стосується людей, які контролюють своє розташування в інформаційних і комунікаційних мережах. З цього випливає, що для поваги конфіденційності та пов'язаних з нею прав постачальники онлайн-персоналізації повинні активно залучати користувачів до процесу персоналізації та дозволяти їм використовувати персоналізацію для особистих цілей. Сфера особистої інформації стосується людей, які контролюють своє розташування в інформаційних і комунікаційних мережах. З цього випливає, що для поваги конфіденційності та пов'язаних з нею прав постачальники онлайн-персоналізації повинні активно залучати користувачів до процесу персоналізації та дозволяти їм використовувати персоналізацію для особистих цілей. Сфера особистої інформації стосується людей, які контролюють своє

розташування в інформаційних і комунікаційних мережах. З цього випливає, що для поваги конфіденційності та пов'язаних з нею прав постачальники онлайн-персоналізації повинні активно залучати користувачів до процесу персоналізації та дозволяти їм використовувати персоналізацію для особистих цілей.

У Європейському Союзі персоналізація в Інтернеті частково регулюється Загальним регламентом захисту даних ЄС (далі- GDPR). GDPR встановлює умови для обробки персональних даних і надає людям різні права контролювати свої персональні дані та деякі аспекти процесу персоналізації [2, с.168]. Однак GDPR та подібні рамки захисту даних, засновані на принципах чесної інформаційної практики, передбачають лише прості та скорочені форми контролю, такі як згода на збір даних чи ні, заперечення проти обробки даних чи ні, або виправлення деяких даних у досить обмежених випадках.

Щоб переосмислити контроль користувачів над персоналізацією новин, ми повинні поглянути на GDPR у ширшому контексті фундаментальних прав. Як спільна спадщина європейських фундаментальних прав і цінностей може слугувати опорною точкою для регулятивних дискусій. GDPR є вторинним законодавством, що виражає фундаментальне право на захист персональних даних, яке захищено статтею 8 Хартії основних прав ЄС (далі-Хартія). У європейській правовій системі фундаментальне право на захист даних тісно пов'язане з основним правом на конфіденційність, але не тотожне йому [4, с.222–228]. Конфіденційність захищена статтею 8 Європейської конвенції з прав людини (далі-Конвенція) і статтею 7 Хартії.

Фундаментальне право на недоторканність приватного життя призвело до створення багатого прецедентного права різними європейськими судами. На відміну від цього, основоположне право на захист даних розвивається через більш функціональну та актуальну прецедентну практику щодо Директиви про захист даних попередника GDPR [5]. Для цілей цієї статті я використовую прецедентне право щодо фундаментального права на приватне життя та

суміжних прав, щоб доповнити розуміння права на захист даних. Таким чином, сфера дії цієї статті виключає прецедентне право щодо основоположних прав щодо самого права на захист персональних даних, інформацію про основоположне право на захист даних.

Важливо також провести певну аналогію між європейською та американською правовою системою, оскільки вони досить різні за своєю регуляцією даного питання. Європейське право та теорія не показують такого цілісного підходу до фундаментальних прав на захист даних і конфіденційності та інших прав за Конвенцією та Хартією. Дослідники європейського права вказали на зв'язок між приватним життям і свободою вираження поглядів, але не повністю теоретизували його (щодо авторів, які пов'язують приватне життя та свободу вираження поглядів [1, с.238–253]. Навпаки, у Сполучених Штатах юридичні та соціальні науки мають давню традицію широкого теоретизування та захисту зв'язків між приватністю та свободою вираження поглядів, які захищені Першою поправкою [3].

Якщо ми розглядаємо права на захист даних і конфіденційність разом з іншими фундаментальними правами, які захищають потоки інформації та комунікацій, а саме, конфіденційність комунікацій; право на отримання інформації; і свобода вираження поглядів, думок і думки, ми бачимо, як ці права і свободи разом створюють те, що я називаю «сферою особистої інформації» для кожного окремого громадянина. Поняття сфери особистої інформації показує, як втручання в конфіденційність впливає на інші фундаментальні права, які дозволяють людям розвивати самосвідомість і ставлення до світу.

Підсумовуючи вищевикладене, можна прийти до того, розкриваючи сферу персональної інформації в європейському прецедентному праві, ми бачимо, як взаємозв'язок цих основних прав вкорінився в європейській юриспруденції, а не є лише (американською) академічною справою. Поняття сфери персональної інформації також надає більш конкретного значення основним правам, які обговорюються в цій статті, оскільки ці права не розвиваються далі

через вторинне законодавство ЄС, за винятком права на захист даних, яке стає більш конкретизованим через GDPR , а також право на конфіденційність комунікацій, яке розроблено через Директиву про електронну конфіденційність.

Джерела:

1. Burke, C. , & Molitorisová, A. What does it matter who is browsing ISP liability and the right to anonymity, Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law, 2017. 238–253 p.;
2. Eskens S. A right to reset your user profile and more: GDPR-rights for personalized news consumers: International Data Privacy Law, 2019, 153–172 p.;
3. Kaminski, M. E. Intellectual and social freedom In Gray D. & Henderson S. E. (Eds.), The Cambridge handbook of surveillance law: New York, NY: Cambridge University Press, 2017. 470-490p.;
4. Kokott, J. , & Sobotta, C. The distinction between privacy and data protection in the jurisprudence of the CJEU and the ECtHR: International Data Privacy Law, 2013. 222–228p.;
5. Lynskey, O. The foundations of EU data protection law. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2015.

Науковий керівник: Бєлогубова Оксана Олександрівна к.ю.н., доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».